

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN

Mardin Milletvekili

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 10. maddesi, herkesin dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşit olduğunu belirtmektedir. Ayrıca, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler, özellikle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) sözleşmeleri, çalışma hayatında ayrımcılığın önlenmesini ve temel insan haklarının korunmasını öngörmektedir.

Son dönemde Kürtçe diline yönelik bazı uygulamalar ve olaylar, kamuoyunda endişe yaratmaktadır. Örneğin, İstanbul Esenyurt'ta bir düğünde Kürtçe şarkı söylendiği gerekçesiyle yapılan polis müdahalesi, Mardin Dargeçit ve birkaç belediye tarafından yollara Pêşî Peya/Önce Yaya yazılarının silinmesi gibi olaylar, Kürtçe dilinin kullanımının kriminalize edildiği algısını güçlendirmektedir. Bu tür olaylar, Anayasa'nın eşitlik ilkesine ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere aykırı olup, yurttaşların anadillerini kullanma haklarını tehdit etmektedir. İş yerlerinde Kürtçe konuşmanın yasaklanması da bu bağlamda değerlendirilmeli ve çalışma hayatında dil temelli ayrımcılığın önlenmesi için acil önlemler alınmalıdır.

Yine basına yansıyan haberlere göre, Bodrum'da Axis Mundi Travel isimli firmada çalışan 12 kişinin Kürtçe konuşmalarının yasaklanması üzerine bu kişilerin işten ayrıldıkları belirtilmiştir. Bu durum, çalışanların temel hak ve özgürlüklerinin ihlali niteliğinde olup, iş yerinde ayrımcılık ve eşitsizlik yaratma potansiyeli taşımaktadır.

İş yerlerinde anadili kullanımının engellenmesi, çalışma hürriyetini engellediği kadar ayrımcı bir nitelik taşımaktadır bu da aynı zamanda kişiler üzerinde derin psikolojik baskı ve mobbing anlamına gelmektedir. Bu tür uygulamalar, iş barışını olumsuz etkileyeceği gibi farklılıkların bir arada yaşam koşullarına da zarar vermektedir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın, iş yerlerinde dil temelli ayrımcılığı önlemek, çalışanların haklarını korumak ve işverenleri bu konuda bilinçlendirmek ve ayrımcı pratiklere karşı cezai işlemler uygulamak gibi önemli sorumlulukları bulunmaktadır. Bu bağlamda, söz konusu olayla ilgili Bakanlığın tutumunun, alınan önlemlerin ve gelecekte planlanan çalışmaların açıklığa kavuşturulması büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Bakanlığınız, söz konusu olayla ilgili adı geçen firma hakkında herhangi bir inceleme başlatmış mıdır?
- 2) İş yerlerinde anadilde konuşmanın yasaklanması, İş Kanunu ve uluslararası çalışma standartları açısından nasıl değerlendirilmektedir?
- 3) Çalışanların anadillerini kullanma haklarının korunması için Bakanlığınızın aldığı veya almayı planladığı önlemler nelerdir?
- 4) İşyerlerinde dil ayrımcılığını önlemek için ne tür yasal düzenlemeler yapılması planlanmaktadır?
- 5) Benzer olayların tekrarlanmaması için işverenlere yönelik ne gibi bilgilendirme ve eğitim çalışmaları yürütülmektedir?
- 6) Dil temelli ayrımcılığa maruz kalan çalışanların haklarını korumak ve destek sağlamak için Bakanlığınızın oluşturduğu mekanizmalar nelerdir?